

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Årdal

Emne: Vassbering

Bygdelag:

Oppskr. av: Johannes Vadsø

Gard:

(adresse): Årdal, Ryfylke.

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Dei har bøe vatu med vass-sel og to bøtter. Vass-selen kvisle på begge aksler med ein utholt opning for halsen ~~på~~ midt på vass-selen.

Vass-selbandet var helst ei jarnlenke, og vass-selkroken av jarn. Men på busmams-plassar og fjellgardar brukte dei også tau og trekkrokar.

Før om lag 50 år sidan sluttet dei etter kvart med å bera vatu i trebøtter og fekk seg sinkbøtter.

2. Dei har ikkje bøe vatu i noko lagde kjerad med 2 øyre, og hellu ikkje u det brukte på andre omkvaro.

Etter dei var myölka frå myölkeplas-sen, brukte dei vass-sel.

3. Det var ikke brukt i sejja vasskjeral-det på sli og skura det før sej om vinteren.

4. Det var lenge den mest gjente og dei valse kvinfolka som bær vatu, sidan man-folka.

5. Vassbering er sjeldan brukt her no.

3

6. Du har brukt i kōgra vater på sleder
om vinteren og kjerra om sumaren. I
næistillelle var det sūne stader brukt
emnd.
7. Jantorn er det på gordan i bygde
imløft springvatu i fjøs og kjøkken.
eller om vintrene frys vateret i røgrane
og de må vateret kōpast illa brast.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

773

BYGDØY

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5 Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmål nr. Herad: Årdal

Emne: Vassbering Bygdelag:

Oppskr. av: Johannes Vadla Gard:

(adresse): Årdal i Ryfylke G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke) :

SVAR

1. Dei har bore vatn med vass-sel og to bøtter. Vass-selen kvilte på begge aksler med ein utholt opning for halsen midt på vass-selen.

Vass-selbandet var helst ei jarnlenke, og Vass-selkroken av jarn. Men på husmannsplassar og fjellgardar brukte dei også tau og trekrokar.

For omlag 50 år sidan slutta dei etter kvart med å bera vatn i trebøtter og fekk seg sinkbøtter.

2. Dei har ikkje bore vatn i noko lagga kjerald med 2 øyrer, og heller ikkje er det brukt på andre omkverv. Når dei bar mjølka frå mjølkeplassen, brukte dei vass-sel.

3. Dei har ikkje brukta å setja vasskjeraldet på ski og skuva det føre seg om vinteren.

4. Det var lenge tenestgjenta og dei vaksne kvinnfolka som bar vatn, sidan mannfolka.

5. Vassbering er sjeldan brukt her no.

6. Dei har brukta å køyra vatn på slede om vinteren og kjerra om sumaren. I naudstilfelle vert det sume stader brukta enno.

7. Jamtover er det på gardane i bygda innlagt springvatn i fjøs og kjøkken. Men om vintrane frys vatnet i røyrane og då må vatnet køyrast eller berast.

--- o o o ---

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

3

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

772

BYGDØY

Rett avskrift: L. Aall.